

na to, že úřad vydal v době od podání žádosti do jejího zamítnutí dalších 8 koncesí, a dovozuje z toho, že místní potřeba zde byla. Ani tato námitka stížnosti nemůže však otrástit zákonitostí nař. rozhodnutí, neboť pro otázku místní potřeby je rozhodnou doba, kdy úřad o udělení koncese rozhoduje, a nikoli doba, ve které byla podána žádost o udělení hostinské koncese; rozhodným je mimo to také místo, kde se má hostinská živnost provozovati, a celková povaha zamýšlené hostinské živnosti.

Č. 12.802.

Pojišťovací právo: * Poměr ošetřovatelek k osobě, která přikazuje ošetřovatelky k ošetřování nemocných, může být poměrem služebním ve smyslu § 2 zákona o soc. pojištění.

(Nález z 26. února 1937 č. 10.906/37.)

V ě c: Marie T. v Teplicích-Šanově (adv. Dr. Josef Polaček z Teplic-Šanova) proti rozh. zem. úřadu v Praze z 29. srpna 1934 o sociálním pojištění.

V ý r o k: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

D ů v o d y: Okr. nem. pojišťovna v Teplicích-Šanově vyslovila výměrem z 26. ledna 1933, že nebere na vědomí odhlášky ošetřovatelek ústavu »Neues Schwesternheim, Krankenpflege-Fürsorge« v Teplicích-Šanově, jehož majitelkou je st-lka.

Výměrem z 30. srpna 1933 nevyhověl okr. úřad v Teplicích-Šanově podané stížnosti v podstatě proto, že — jak bylo zjištěno — pacienti požadují ošetřovatelky u st-lky, ona v každém případě zašle vybranou sestru, vystavuje pacientům účet na honorář, přijímá je a pak ošetřovatele zaplatí; tyto skutečnosti charakterisují existenci služebního poměru pojištění podléhajícího mezi st-lkou a ošetřovatelkou, takže st-lku je pokládati za zaměstnavatele, který je povinen k ohlášce ošetřovatelek jako zaměstnankyň dle nem. zákona.

Nař. rozhodnutím bylo st-lčino odvolání zamítnuto.

O stížnosti uvážil nss:

Na sporu je jedině otázka, byly-li ošetřovatelky vůči st-lce v poměru služebním, zakládajícím jejich pojistnou povinnost (§ 2 zákona o soc. poj.), a lze-li st-lku pokládati za zaměstnavatelku (§ 8 leg. cit.). Stanovisko st-lčino, hájené jak v řízení správním, tak i ve stížnosti podané u nss, jest, že byla toliko zprostředkovatelkou mezi ošetřovatelkami a nemocnými, kteří si u ní vyžadovali ošetřovatelky, a že služební poměr byl založen toliko mezi ošetřovatelkami a nemocnými. Žal. úřad popřel v nař. rozhodnutí, že činnost st-lčinu lze hodnotiti jako pouhou činnost zprostředkovací, a to právem.

Podstatou zprostředkování služeb je činnost směřující k tomu, aby osoba hledající někoho, kdo určité požadované služby vykonává, přišla ve styk s touto osobou, a aby tím bylo jí umožněno s ní uzavřít smlouvu služební. Byla-li takováto smlouva uskutečněna, je tím činnost zprostředkovatele skončena, neboť jeho úkolem bylo jedině dáti osobě službu hledající a osobě službu nabízející možnost

seznámiti se a smlouvu uzavřít; v poměru služebním takto uzavřeném nemá zprostředkovatel již co činiti a zejména nemá žádnou ingerenci po dobu trvání tohoto poměru služebního. V daném případě tomu tak není, neboť je nesporno, že st-lka sama vystavovala účty na honorář za ošetřování a pobírala procentuální částku tohoto honoráře. Dále je nepopřeno, že se její činnost neomezovala toliko na to, aby zprostředkovala styk mezi nemocnými a ošetřovatelkami, nýbrž sama, byla-li u ní vyžádána nějaká ošetřovatelka, ji vybrala a k nemocnému poslala, takže dispoice, která ošetřovatelka má určité místo nastoupiti, příslušela především jí; na tom nemění nic skutečnost, že služba se pravidelně rozdělovala dle pořadí, neboť v »podmínkách« je výslovné ustanovení, že představená (t. j. st-lka) si vyhrazuje rozdělení služby a sestry jsou povinny poslechnouti. Již tato skutečnost příčí se pojmu »zprostředkování služeb«, neboť je přece věci osoby službu požadující a osoby službu nabízející, aby se samy o uzavření služební smlouvy dohodly, při čemž osoba službu požadující si sama druhého kompaciscenta vybere a zprostředkovateli chybí jakákoli možnost, aby sám tuto osobu určoval. Dále je přihlédnouti k ustanovení podmínek pro přijetí ošetřovatelek do »Schwesternheim, Krankenpflege-Fürsorge«, kde se praví: »Dala-li neb obdržela-li sestra výpověď a je právě zaměstnána od ústavu soukromým ošetřováním, má představená právo, dáti ji vystřídati nebo musí býti procenta po dobu ošetřování ústavu placena.« Z tohoto ustanovení je zřejmo, že st-lka jest oprávněna disponovati osobou ošetřovatelky i tehdy, když již ošetřovatelku nemocnému přikázala, čili, jak stížnost se vyjadřuje, služební poměr mezi nemocným a ošetřovatelkou zprostředkovala, což je naprosto neslučitelné s pojmem »zprostředkování«. Ze všech těchto skutečností plyne, že činnost st-lčina nebývá ještě skončena tím, že k žádosti nemocného, který se na ni obrátil, mu přikázala, resp. poslala ošetřovatelku, nýbrž že dále jednak participuje na honoráři placeném za ošetřování, jednak si vyhradila v určitých případech právo ošetřovatelku vyměnit a konečně že výběr ošetřovatelek zpravidla náleží jí. Postavil-li se za tohoto stavu věci žal. úřad na stanovisko, že činnost st-lčinu nelze kvalifikovati jako činnost toliko zprostředkovatelskou, nelze shledati, že by jeho závěr byl v rozporu se spisy nebo byl nelogický. Tuto výtku nelze činiti ani dalšímu závěru, že ošetřovatelky nebyly ve smluvním poměru k nemocnému, ježto i tento závěr má dostatečný podklad ve zjištění, že nemocní se obracejí na st-lku a ona jim pošle ošetřovatelku, vystavuje účty a zásadně honorář inkasuje, neboť skutečnosti tyto nasvědčují tomu, že nemocní uzavírají smlouvu se st-lkou o vyslání ošetřovatelky, která v této relaci není subjektem, nýbrž objektem smlouvy.

Dle stálé judikatury nss je podstatným znakem smlouvy služební a tedy i poměru služebního vzájemný souhlas záležející v tom, že jedna osoba — zaměstnanec — projevuje ochotu k určité práci (službám) a druhá osoba — zaměstnavatel — tuto pohotovost přijímá a jí disponuje, z čehož pak vyplývá poměr podřízenosti a vázanosti zaměstnance na rozkazy zaměstnavatelky.

Vyplývá již z označení ústavu st-lčina »Schwesternheim, Krankenpflege-Fürsorge« a jest ostatně také nepopřeno, že účelem ústavu jest umožniti ošetřování nemocných školenými ošetřovatelkami (sestrami). Poukazuje-li st-lka k tomu, že ošetřovatelky konají práce výlučně nemocnému, je to ovšem objektivně správné, avšak tím jsou jenom orgány k docílení účelu ústavem sledovaného, který může býti právě docílen jen tím, že se nemocní ošetřují. Dávají-li však ošetřovatelky svoji pracovní sílu st-lce k dispozici za tímto účelem a ona jich použije, není neologický závěr, že tím vstupují do služebního poměru ke st-lce, která jejich pracovní silou disponuje právě k účelu, který svým ústavem sleduje. Ježto pak skutečnosti shora uvedené poskytují dostatečný podklad pro to, že tu jest i podřízenost a vázanost na rozkazy, charakterisující služební poměr, nelze uznati neoprávněným závěr žal. úřadu, že tu byl služební poměr mezi st-lkou a ošetřovatelkami.

Stížnosti nelze přisvědčiti ani v tom směru, že výsledek činnosti ošetřovatelek se pozitivně a negativně projevuje toliko v hospodářství pacienta, který jedině má risiko, a nikoli v hospodářství st-lčině. Stížnost tu zřejmě klade důraz na léčebný výsledek činnosti ošetřovatelek. Jest ovšem pravda, že risiko výsledku ošetřování po stránce zdravotní má pacient a že má i risiko, že eventuálně náklad vynaložený na ošetřovatelku bude marný, neuzdraví-li se, avšak na tom zde nezáleží. Výsledek práce ošetřovatelky, a to výsledek finanční, projevuje se i v hospodářství st-lčině, neboť participuje na honoráři pevným procentem a má též risiko, že bude míti menší nebo vůbec žádný příjem, nepodaří-li se jí ošetřovatelky umístiti, a jde tudíž činnost ošetřovatelek na její vrub (§ 8). — — —

Č. 12.803.

Živnostenské právo. — Spolkové právo: * Hospodářské družstvo ve smyslu zákona č. 70/1873 ř. z. provozuje živnost podle živn. řádu, prodává-li družstevní výrobky (mouku a chléb) nečlenům (před účinností vlád. nař. č. 116/1935 Sb.).

(Nález z 26. února 1937 č. 11.199/37.)

Prejudikatura: Boh. A 6430/27.

Věc: František D. v Bozkově proti rozh. zem. úřadu v Praze z 19. června 1934 o přestupku živn. řádu.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Trestním nálezem okr. úřadu v Semilech z 15. května 1934 byl st-l jako předseda hospodářského družstva mlýna a pekárny v Bozkově uznán vinným přestupkem §§ 11 a 14 živn. řádu, kterého se dopustil tím, že shora zmíněné podniky družstevní dodávají mlýnské výrobky a chléb nečlenům, aniž mají k tomu náležitého živnostenského oprávnění, a odsouzen podle § 132 lit. a) živn. řádu k pokutě 100 Kč, v případě nedobytnosti její k trestu vězení na dobu 10 dnů.